

O nejlepším státě

XIX. O oděvu

In: Bernard Bolzano (author); Martin Jašek (other): O nejlepším státě. (Czech). Plzeň: M. Jašek, 1934. pp. 175--176.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/400025>

Terms of use:

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

KAPITOLA XIX.

ODĚV.

A. POMĚRNÁ VOLNOST V TĚ PŘÍČINĚ. — B. V ČEM VŠAK PŘECE UKLÁDÁ STÁT URČITÉ MEZE ANEBO CO ZCELA ZAKAZUJE? Z KTERÝCH DŮVODŮ?

Hlavní účel oblékání, jímž se toto [také řídívá] a má se řídit, jest trojí: ochrana před zimou nebo vlhkem¹⁾, před velikým vedrem, dále zahalení části těla, které káže zastíratí stud, a konečně i — zvyšování puvabu a příjemnosti zevnějšku^{1a)}.

1. Účel oblékání.

Mělo by se tedy podle toho oblékání řídit — i co do látky, úpravy a stříhu — jednak podnebím a dobou roční, jejich zvláštnostmi, jednak rozdílností pohlaví a věku, jednak konečně i — tělesnými vlastnostmi²⁾.

[Pokud se týká zvláště rozdílnosti pohlaví], tu třeba, by se jejich příslušníci lišili i oblekem, a to tak, aby byl tento rozdíl patrný již z povzdálí.

2. Šat, zvláště ženský.

Dějž se tak stříhem šatů, jejich barvou nebo obojím.

Odění nohou (spodky?) nezdá se mi býti ani nevhodným, [tím méně pak] neslušným ni u ženy³⁾. Naproti tomu oblek příliš lpící na těle a tělo tísnící, škodí jak zdraví, tak zajisté i — mravům. Jakousi

1) t. j. deštěm atd.

1a) Sic! [»Erhöhung der Anmut«].

2) »nach der stärkeren oder schwächeren Leibesbeschaffenheit«. Poznámky k překladu!

3) Sic! [»Eine Bekleidung der Beine düncht mir auch bei dem weiblichen Geschlechte schicklich und zweckmässig zu sein«]. — »Kleinigkeitskrämerei«? Nebo věc, které si konec konců všimá i dnešní zákonodárství? Viz dodatečné poznámky!

však *pestrost* obleků a zvláště *barev* strpí zajisté i stát zřízený nejlépe; těšit to oko, usnadňuje poznávání a může to i míti ještě také jiné výhody: umožňuje rozmanitost *cen*⁴⁾, *výběr* podle *vkusu* (což mnohé lidi těší) a pod.

3. Jiné zřetele.

Bylo by i dobré z nejiné příčiny, aby se *nežentatý* občan lišil od *ženatých* [a *vdaných*] již také *oblekem*.

Tím spíše by se šat měl řídit i *věkem* člověka, aby tak nejenom *rysy obličeje*, ale látka šatů, jejich barva nebo *střih* svědčily o vyšším věku občana, byť i ne tak, že by se podle šatů mělo poznati, kolik mu — *přesně let*.

4. Co třeba zakázati?

Látky, jejichž výroba by byla *dražší* než hotovení látek, které *stejně služby konají*, na př. látek *zdobných*, pokud vyžadují nepoměrně více práce nežli hladké, nebo *hedvábí* (ve státech, kde jeho výroba vyžaduje mnoho *půdy* a *práce občanstva*⁵⁾), buďtež *zakázány* od státu⁶⁾.

---

4) Str. 174, pozn. 11!

5) Kap. XVIII. [pozn. 3]!

6) Poznámky k překladu! [V II. části knihy].